

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Omnia homini seruire, si Deus velit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

foueam vocabant) liberatum. Cuius rei historia cum insolens sit, ac auditu periucunda, placet verba scriptoris apponere. Aristomenem, ait, qui sepe alias, idem & tunc Deus seruauit: cuius, qui res gestas magnificentius extollunt, aduolasse aquilam dicunt, quæ cadentis corpus passis alis subiens, ita illum liberauerit, ut omni ex parte illasus ad eius barathri ima delatus fuerit. Fato certe nescio quo exitus ei è tetro illo hiatu monstratus est. Nam cum in imo iam specu constitisset, veste obnolutus decubuit, extremam, quam proximè adesse putabat, vita horam expectans. Triduum erat ibi iam commoratus, cum audito strepitu quodam, reiecta facie, per sublustres tenebras, vulpem vidit caduera appetentem. Cogitans itaq, per ostiolum omnino aliquod bestiam illuc penetrasse, ut ea quantisper propius accederet, operiebatur. Id, cum, uti volebat, accidisset, feram manu altera comprehendit; altera, quæ se illa conuertisset, manu chlamydem mordicus prensandam obiciebat, & currentem quidem, qua se via dabat, cursu consequebatur; trahendum vero se belluæ, per inuia, prebebat. Vidit postremo cuniculum nihilo ampliorem, quam unde posset vulpes euadere, per quem luminis se aliquid ostendebat. Per illum quadrupes, ut primum dimisit eam quasi manu missam Aristomenes, lustrum suum repetijt. At ille angustam illam, & minime peruiam cauernulam manibus aperiens intrans, ad suos tandem euasit. Fuit eius fortuna, cum captus est, mira & inopinata, maior enim viri spiritus erat, maior, ex rerum gestarum magnitudine, audacia, quam ut quisque capi illum posse sperare debuerit. Sed nihil fuit admirabilius; nullum certius præstantia huiusce argumentum, quam quòd è Ceada elabi potuerit. Huc vsque Pausanias. Nimirum.

Psal. 62. 11. sicut, qui, castigante Deo, introibunt in inferiora terre, tradentur in manus gladij, & partes vulpium erunt; ita vicissim, pro quibus Deus pugnat, vel ipsis vulpibus hostes vastabunt, quod legimus **Judic. 15. 4.** Samsoni accidisse; qui, per faciferas vulpes, longè latèque incendit segetes Philisthæorum.

V III. Ex eiusmodi historijs elucent varia diuinæ bonitatis iudicia. Nam 1. ostenditur, Deum in omnibus creaturis esse laudabilem, etiam ijs, quæ noxiæ vocantur. Hinc Dauid non ait, tantum: **Psal. 148. 1.** *Laudate Dominum de caelis &c. sed etiam: Laudate Dominum de terra: dracones, & omnes abyssi: nec reges duntaxat & omnes populos, principes & omnes iudices terra, sed etiam bestias & vniuersa pecora, itémque serpentes ipsos in Dei laudes trahit.* 2. Si vtilia magis laudamus, demonstrat talibus euentis vniuersi Gubernator, pos-

tor; posse se etiam de ipsis perniciosis eruere hominum emolumenta. Hoc nimirum est etiam inter homines discrimen. Probi norunt etiam malis bene uti: impij autem ipsa bona rapiunt in malum. 3. Hinc intelligimus, omnia homini seruire, si Deus velit; dominiúmque illud ab initio hominibus datum, in peccati poenam à iusto iudice, subductum, aut limitatum. Manichæi solebant dicere: *Quomodo accepit homo potestatem piscium maris, & volatilium cæli, & omnium pecorum & ferarum, cum videamus à multis feris homines occidi, & à multis volatilibus nobis necessaria rapi, que volumus vel vitare, vel capere, & plerumq; non possumus? Quo modo ergo in hoc accepimus potestatem? Hoc illis primum dicendum est, ait S. Ambrosius, quod multum errant, qui post peccatum considerant hominem, cum in huius vite mortalitatem damnatus est, & amisit perfectionem, qua factus est ad imaginem Dei. Sed si dominatio eius tantum valet, ut tam multis pecoribus imperet: quamuis enim à multis feris propter fragilitatem corporis possit occidi, à nullis tamen domari potest, cum ipse tam multas, & prope omnes domet. Si ergo hæc hominis dominatio tantum valet, quid censendum est in statu innocentie valuisse? Timemus, inquit Ioan. Constantinopolitanus Episcopus, bestias & pauemus, non contradico. Sed non hoc ostendit legem Dei esse mendacem. Ab initio enim non ita res erant dispositæ, sed timebant & tremebant, & subijciebantur Domino. Et quoniam à fiducia decidimus pro peccato, profecto & ab honore. Vnde hoc manifestum est? Adduxit enim Deus bestias ad Adam videre, quid eas vocaret, & non resiliuit Adam tanquam timens. Hoc vnum signum, quod non fuerunt homini ab initio terribiles bestia. Secundum aliud isto manifestius, quæ fuit ad mulierem, per serpentem disputatio. Si enim essent bestia terribiles hominibus, non utiq; mulier viso serpente mansisset, nec accepisset consilium, non ei cum tanta sermocinaretur fiducia, sed statim ad eius expauisset & resiliisset aspectum. Nunc autem & disputat, & non timet. Nondum enim erat timor iste, sed quia peccatum ingressum est, ablata sunt ea, que honoris sunt. Quamdiu quidem habebat ad Deum fiduciam, terribilis bestis erat; sed quia offendit, extremos etiam consernorum suorum iam pauet.*

4. Hinc discimus, penes Deum esse, ut nos creaturæ illius vel lædant, vel defendant. Itaque de generibus animalium venenosæ & perniciosæ quæri solet, utrum post peccatum hominis, ad vindictam creata sint, an potius, cum iam creata essent innoxia, non nisi

S. Ambrós.
lib. 1. de Ge-
nes. c. 18.

Apud S. Am-
brof. lib. 1.
contra Iu-
lian.

IX.
S. Ambros.
lib. 3. super
Genes. c. 15.

Dd 3

postea